

MUISTIO

Lapsen suojelu ja lastensuojelu alatyöryhmän kokous pe 22.3.2024 klo 9-10.30

1. Kokouksen aloitus, paikalla olijat ja sihteerin (kiertävä) valinta

Puheenjohtajana toimii Riikka Kanervo, sihteerinä Pia-Christine Sainio

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.05

Anne Saarela CENTRIA	x
Eivor Söderström ARCADA	
Elina Kosonen LAB	
Hanna Haatainen XAMK	
Heli Huhta VAMK	x
Heli Rosenqvist, SAMK	x
Johanna Jussila XAMK	x
Johanna Komulainen SAVONIA	
Kaarina Aho LAUREA	x
Laura Närvi TURKUAMK	
Liisa Harakkamäki HAMK	
Lilian Nordell NOVIA	
Mari Kirkanen, DIAK	
Merja Ahosmäki, SAMK	
Merja Nybacka JAMK	x
Niina Pietilä METROPOLIA	x
Pia-Christine Sainio SEAMK	x
Päivi Onkalo OAMK	x
Riikka Kanervo LAUREA	x
Sari Halttunen LAPIN AMK	
Sari Johansson KARELIA	x
Susanna Helavirta LAPIN AMK	x
Tuija Pakarinen SAVONIA	x

1. Lapsen oikeuksien päivän 20.11.2024 webinaarin suunnittelu

Laura Närvi (Turun AMK) & Riikka Kanervo (Laurea) ovat palaveeranneet kahteen otteeseen ja laatineet päivälle ohjelman. Ohjelma löytyy [täältä](#).

Riikka esitteli päivän sisältöä, aikatauluja ja ajankohtaisia asioita päivään liittyen.

Webinaari sopii lasu-opintoihin, mutta sopii sosionomille laajemminkin, mukana voi olla myös alkuvaiheen opiskelijoita

Muutama vieraileva luennoitsija jo rekrytoitu mukaan (Ensi- ja turvakotien liitto sekä systeemisen työtönten verkostoon vetäjiin)

ja tehtävää opiskelijoille alustavasti suunniteltu: Yhteinen materiaali, joka tulee opiskelijoille yhteisesti luettavaksi (erotilanteeseen liittyvä case).

Keskustelua ja ideointia aiheesta ja asiantuntijoiden ehdottamista paneeliin (4–5):

- Onni Westerlund Pesäpuusta (Niina P. kysyy) Sisukas-toiminta (Merja N. kysyy)
- Talentia/Lastensuojelun keskusliitto/Lapsiasiavaltuutettu?
- Tehostetun perhetyön kuviot ja esim. Nepsy yhtenä näkökulmana- joku puhujaksi?
- Kouluvalmentaja, koulusosionomi?
- Sosionomi opiskelija tai kaksi keskustelussa mukana?
- Sosionomiksi kouluttautunut kokemusasiantuntija?

Tarkennusta puhujatilaukseen:

Puheenvuorot linkittyisivät sosionomin työnkuvaan ja rooliin lapsen oikeuksien ajajana, laitossijaishuollon tai avohuollon prosesseissa toteutuvana

Jokaisella lapsen oikeus oppimiseen on tämän vuoden Lasten oikeuksien päivän teemanan: Voisiko tätä teemaa hyödyntää myös webinaarin päivän sisällössä? -Ainakin omissa oppilaitoksissa voitaisiin tästä keskustella

Muistutus:

Jokaisen tulisi nyt selvittää omassa AMK:ssa opintojaksoa ja opiskelijaryhmää, jonka voisi kiinnittää webinaariin. **Laura Närvälle ja Riikka Kanervolle ilmoitus oman AMK:n osallistumisesta, sekä arvio opiskelijamäärästä.**

2. Yhteistyö LS-kentän toimijoiden kanssa

Tiedonkeruuta ja keskustelua minkälaista yhteistyötä opetuksessa tehdään LS-kentän toimijoiden kanssa eri amk:ssa

Vierailut ja vierailijat:

Englannin kielellä opetus/vierailijoita kertomaan työstään englanniksi – haasteellista saada vierailijoita (Hyvät vinkit eng. Puhuvista vierailijoista otetaan vastaan)

Koulukoti ollut koko ajan mukana. Pitänyt esim. Ohjaajan työstä luentoa (koulukodeista voi saada myös eng. Kielellä saatavissa vierailijoita)

Vierailijoina Perheohjauksen sekä Lapsen ja perheen varhainen tuki –opintojaksoilla: Yksityinen lasu-palveluntuottaja - kaksi ohjaajaa kuntouttavasta perhetyöstä; Hyvinvointialueen perhetyöntekijöitä - lasulain ja sos.huoltolain mukainen perhetyö; E-P:n hyvinvointialueen vastaava + perhetyöntekijä, soslain muk. Perhepalvelut kokonaisuus ja perhekeskustoiminta. Lisäksi laki –opintojaksolla yksityinen palveluntuottaja: kertomassa lain soveltamisesta lasu-laitoksessa: Lastensuojelun rajoitustoimenpiteet

Vierailijoita avohuollosta, sijaishuollosta sekä kokemusasiantuntijaverkostosta: verkon kautta, etänä

Yhteistyötahoista mm. Ensi- ja turvakoti, Humana ja Hyvinvointialueen perhetyö ja palvelutarpeen arviointi ja vierailijoita webinaariopetukseen.

Tutustumiskäynnit lasu-yksiköihin? Tietosuojaan vuoksi ei välttämättä pääse. Siunsoite – tehty lyhyitä esittelyvideoita ja työntekijät kertovat työstään ja paikasta -> tutustumassa lasutyöhön opiskelijoille. Verkko- tai monimuotoryhmän kanssa ei pääse vierailulle, mutta oppimistehtävien muodossa opiskelijat ovat päässeet haastattelemaan työntekijöitä, ja opiskelijat kutsuvat myös toisiaan (jotka toimivat ammatissa)

Opintojaksojen Seminaaripäivissä lastensuojelun toimijoita mukana paneelityyppisessä keskustelussa - hyvä kokemus

Huomioita:

Isot ryhmät vaikuttavat siihen, että vierailulle on vaikea päästä - siksi toteutettu myös etänä (myös korona vaikuttanut asiaan) Jako pienempiin ryhmiin ja hajautettu tutustuminen ei ole helppoa ja vaatii resurssien suunnittelua ja tarkkaa suunnitelmaa onnistuakseen)

Lasu-paikat tulevat mielellään oppilaitoksiin esittelemään omaa paikkaansa toimintaa (rekrytointimielessä) - vierailuja täytyy tosin välillä rajata.

Oppimistehtävät, joilla yhteyttä työelämätoimijoihin:

Harjoittelun palautereflektiot pienryhmissä, jolloin sijaishuollon moninainen kenttä tulee opiskelijoille tutummaksi ja saavat näkökulmaa työhön

Haastattelutehtävistä opiskelijoille opintojaksolla: Käyvät itesesopimanaan aikana kentällä haastattelemassa alan toimijoita: toimii etenkin silloin, kun ei kuormita tiettyä työntekijäryhmää. Hyvinvointialueelta ehdotus – voidaan tulla pitämään puheenvuoroa työstä

Johtamisen paneelissa aina mukana myös lastensuojelukentän edustus

Opinnäytetyöt välillisesti: Osa opinnäytetöistä tehdään vuosittain lastensuojelun avo- ja sijaishuoltoon

Opiskelijoiden ryhmänohjauskäynnit eri toimipisteissä opintojakson puitteissa. Esim. Sosiaalinen kuntoutus ja Psykososiaalisten ryhmien ohjaaminen -kursseilla opiskelijat ohjaavat työelämäyhteistyönä ryhmiä. Osa ryhmien ohjauksista toteutuu lastensuojeluyksiköissä ja osa esimerkiksi päiväkodeissa ja kouluilla. Painotusta on myös ennaltaehkäisevässä lastensuojelussa.

Simulaatioprosessit:

Kokemusasiantuntijaverkostoa hyödynnetään - moniammatillinen osuus lapsen kaltoinkohtelun tunnistaminen myös nursing-ryhmän kanssa. Case- verkostokonsultit työelämästä viemään simulaatioharjoitusta opiskelijoille. Työelämästä myös osallistujia mukana. Toteutettu esim. perhetyöhön liittyen - työelämästä sosiaali- ja perheohjaajat + Case tehtävät, johon opiskelijat vastasivat – yhteinen työpaja iltapäivä, koettu opiskelijoiden taholta erittäin hyväksi.

Simulaatioiden käyttö yhteistyössä työelämäasiantuntijoiden kanssa – autenttinen ympäristö, opiskelija roolissa, saa käsityksen mitä työ on

Toimeentuloturva -pelipäivä toteutus moniammatillisesti + suomi + englanti. Aamu alkanut opiskelijoiden roolittamisella ja oman perheen etsimisellä. Opiskelijat tekevät lähtötilannearvioin perheestä, millaisiin tukiin perhe on oikeutettu, asuinpaikka, jne. Elämä yllättää kaksi kertaa pelipäivän aikana. Teema ja sisältö integroitu esim. hoitotyön kurssin haavoittuvassa asemassa olevat tai äitiysjuttuihin. Mukana rekvisiittaa, wa-ryhmä, johon jokainen opiskelijaryhmä liittyy päivän aikana, eri tiloja varattu ryhmälle työskentelytiloiksi, ryhmille jaetaan tehtävä - case tehtävä: Ollut hyvä, livenä kampuksella tehty. Opiskelijat ottaneet mm. perhepotretteja. Iltapäivälehdistä luotu caset ja sitten kirjekuoressa paperilla oleva tehtävä viety opiskelijoille. Hauska toteutus.

Seminaarit, messut ja kehittämispäivät:

Lasu-kurssilla päivä, jossa yhteinen seminaari –koulutusta työelämälle, opiskelijoille opetusta -> kiinnitettiin Vaasi-hanke. 2 kertaa kehittämispäivä, jossa tiedollista aihetta kaikille + kokemusasiantuntijoita, akvaariokeskustelu, jossa eri toimijoita mukana (sostt, kokemusas)

Hyvinvointialue + Chydenius yliopisto -> Alueellinen sosiaalialan seminaaripäivä, jossa sosiaaliohjaus ja sosiaalityön haasteet kentällä esillä - opintoihin saatiin ilmiöitä, joita ajassa liikkuu

“Ständipäivä”: Yksiköt, joista työntekijöistä ständeilla esittämässä omaa yksikköään→ opiskelijoilla tehtävä ständeihin liittyen. Lisänä pienryhmäkeskustelu - työelämästä hyvin osallistuneet, monet yksiköt esillä - kentän moninaisuus näkyy ja keskusteluja syntyy. Työelämäedustajat tyytyväisiä päivään. Konsepti onnistunut sekä työelämän ja opiskelijoiden näkökulmasta

Sosiaalityöntekijöiden ja sosionomiopiskelijoiden yhteinen Case-päivä - ollut hyvä - onnistuu yleensä vain yhdellä toteutuksella – ei muilla tarjottavilla toteutuksilla, harmittavaa, ettei kaikille ryhmille voi tarjota samaa

Työelämämessut: Alan yritykset ja hyvinvointialueen edustajat oppilaitoksissa esittelemässä ja rekrytoimassa opiskelijoita

Kerran vuodessa toteutuvan Monialaisen lastensuojelun sijaishuollon kehittämistapahtumassa (ht. Työ lasulaitokset, poliisi ja SeAMK –lehtori + opiskelijaryhmä.

Hankkeet, projektit:

Harjoittelut ja niihin liittyvä työelämäyhteistyö lasun kanssa, esim. Ohjauskeskustelut verkossa tai käynneillä harjoittelupaikoissa.

Harjoittelun ohjaajia kutsutaan myös koululle toisinaan verkostoitumaan ja yhteistyöhön sekä keskustelemaan harjoittelun ohjaamisesta

Erilaiset työryhmät:

Lape- työryhmä: päivittämässä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa. Ryhmät ovat hyvinvointialueen ryhmiä ja esimerkkinä yhteistyöstä Lasu-asioiden suuntaan. Työryhmäkokouksissa esitellään lapsi- ja perhepalveluissa käyttöönotettuja toimintamalleja, jotka usein tulevat pilotointien kautta.

Mukana monialaisessa työryhmässä kehittämässä perhekeskustystä + olla kuulemassa kentän ”ajassa liikkuu” kuulumisia ja viedä näitä sisältöjä myös OPSiin/opintojaksojen sisältöihin (esim. Perheohjauksen -opintojaksoon sisällytetty [Perhekeskusajokortti](#)). ”Vastanottaa” opinnäytetyöideoita ja muita LAPE-työhön sisältyviä kehittämisideoita (esim. viime kokouksessa visioimme LAPE-palvelujen mysteryshoppailua,

Yhteistyö herätti paljon keskustelua työelämäyhteistyön kokemuksista ja käytänteistä, jonka vuoksi ehdotettiin seuraavaa: Voisimmeko koota systemaattisemmin tätä kaikkea tietoa ja hyödyntää omassa työssämme? – idea sai kannatusta.

Päätettiin, että käytänteitä kerätään yhteen. Näin saamme lisätietoa Lasu-opetuksesta ja yhteistyöstä saataisiin tietoa mahdollisuuksista, haasteista ja tietoa. Lyhyt Webropol -kysely, aiheesta: Yhteistyöstä

työelämätoimijoiden kanssa. Päätettiin, että jokainen laittaa Chattiin ajatuksia kysymyksistä, josta Riikka K. voisi koota tiedon jatkoa varten.

3. Lastensuojelu opetus

Opetusteemaa voitaisi ottaa mukaan pienempinä palasina useammilla kerroilla – tai paneutua siihen jollain kerralla, jos emme saa asiantuntijapuhujaa tapaamisiin mukaan.

Asiaa ei varsinaisesti tänään käsitelty, mutta edellisessä aiheessa 2. näitä nousi paljonkin jo esiin. Sovittiin, että palataan tähän asiaan ja teemaan vielä myöhemmin uudelleen.

4. Muut asiat

1. Keskustelua tulevista SOAMK-verkostopäivistä ja alaryhmälle annetusta tehtävästä.

*Heidi Pyynyltä: "SOAMKn verkostopäivä pidetään etäyhteyksin to 18.4.2024. Iltapäivään on tarkoitus sisällyttää myös n. 1–1,5 h (riippuu päivän muustakin sisällöstä) alatyöryhmien kokoontumiselle. **Alatyöryhmät päättävät teeman, jotta ihmiset voivat liittyä itseään kiinnostavaan ryhmään.**"*

Tähän liittyen alaryhmän lastensuojelua ja sosionomin osaamista käsittelevään artikkeliin osallistuneet kirjoittajat ovat laatineet verkostopäivään sijoittuvalle tunnille kysymyksiä keskustelun virittelyyn. Aiheet liittyvät artikkelin sisältöön.

Keskusteluun liittyvät kysymykset:

Sosionomin osaamisesta → monenlaista ja laaja-alaista, osaamisvaade on suuri lastensuojelutyön tehtävissä.

1. Mitä kaikkea osaamista lastensuojelutyö edellyttää sosionomin eri tehtävissä?
2. Mitä opetuksen tulisi sisältää, että lastensuojelun osaamisen vaatimuksiin vastattaisiin? Miten koulutuksemme näihin osaamisvaateisiin tai -tarpeisiin vastaa?
3. Tulisiko sosionomin ammattikorkeakoulujen lastensuojeluopetuksen olla jotenkin erikseen säädettyä?

Lisäkysymyksinä voisi olla:

Millaista osaamisen tukirakenteita tarvitaan lastensuojelussa?

Mihin suuntaan sosiaali- ja koulutuspolitiikka koulutusta ohjaa? (Verkossa, entistä nopeammin, paljon tietoa ja osaamista, paljon valmistuneita ja mahdollisimman nopeasti...)

Keskustelussa:

Todettiin kysymysten olevan osuvia ja konkreettisia. Keskustelulle on vain tunti aikaa, joten nämä kysymykset tunnin aiheeksi riittänevät hyvin.

- Keskustelun vetäjä tarvitaan vielä tähän verkostopäivään, ehdotettiin Susannaa ja asia sai kannatusta.
- Päätettiin, että Susanna H. toimii tässä pj:na ja kirjoittajatiimi (Laura Närvi, Merja Nybacka, Niina Pietilä, Pia-Christine Sainio & Susanna Helavirta -> jotka pääsevät tuolloin paikalle) alustavat ja vievät keskustelua yhdessä eteenpäin Susannan kanssa.
- Keskustelun alkuun taustoitus siitä, miksi näistä asioista halutaan puhua.
- Puheenjohtaja vetää keskustelua ja koostaa tarvittaessa muistiota (esim. Hankeideat tai yhteistyömuodot).
- Sovittiin, että artikkelin kirjoittajat sopivat s-postilla vielä keskenään tarkemmin rungosta

2. Syksyn kokouspäivät alaryhmän kohdalta lyöty lukkoon.

Näille kokouspäiville esitetään vierailijakutsuja. Kutsuja voi katsoa ja varata kokouspäivän vierailijaa varten, päivät ilmoitettu kaikille liittymislinkkeineen ja löytyvät mm. Teamsista.

Jo aiemmin päätetyt:

Susanna Hoikkalalle laitettu kutsu

Vaasi-hanke

Petu-hanke (Perheen tukena)

Myös Trakon -hankkeelle voisi kutsua laittaa, jos aikatauluihin sopii.

Ensi syksyn kokoukset tässä tiedoksi:

Perjantai 6.9.2024 klo 9–10.30

Perjantai 11.10.2024 klo 9–10.30

Perjantai 29.11.2024 klo 9–10.30